

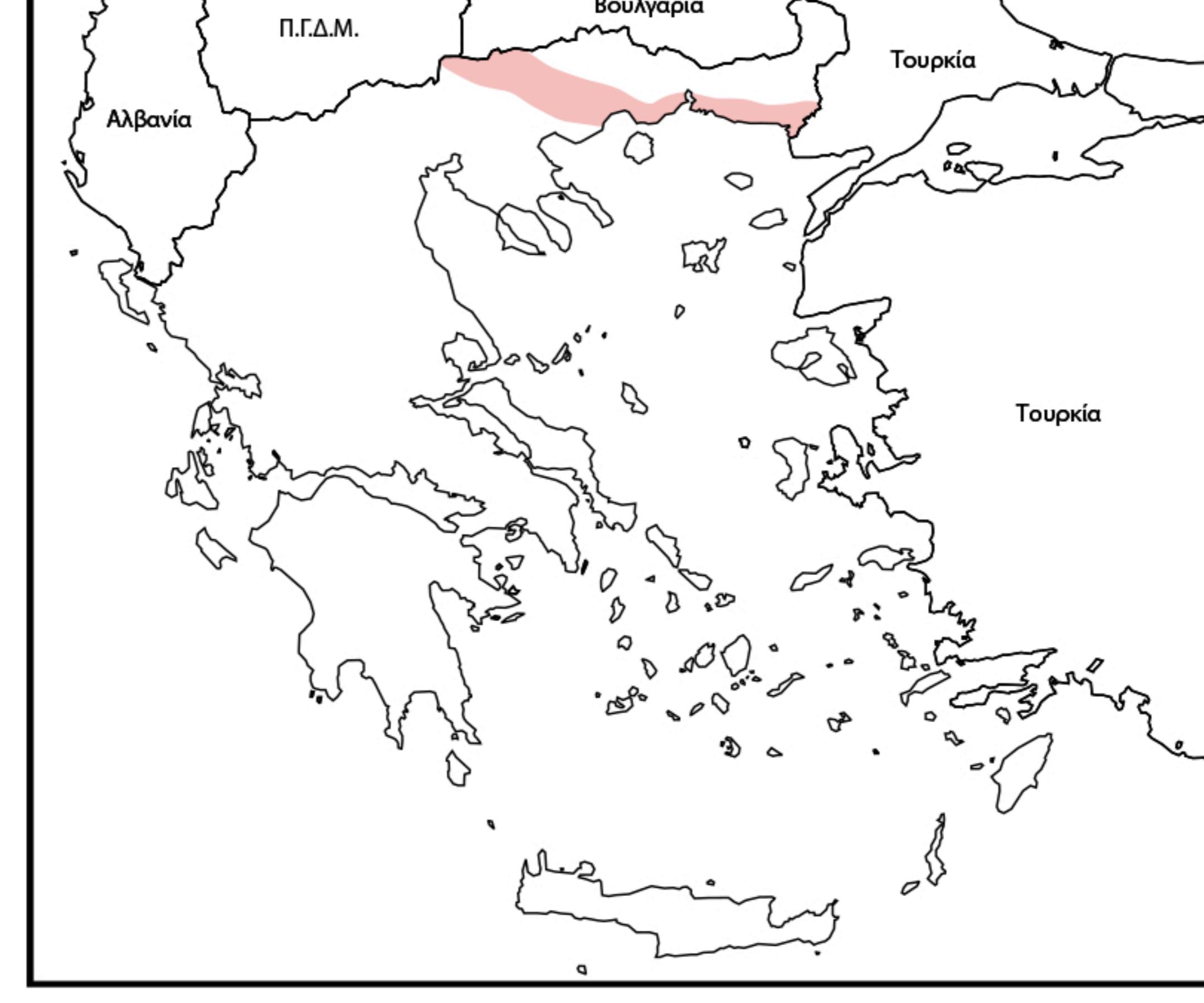
Anser erythropus (Linnaeus, 1758)

Νανόχννα, Lesser White-fronted Goose

■ **Κατηγορία κινδύνου στην Ελλάδα:** Κριοίμως Κινδυνεύον CR [C2a(i,ii), D, E]

■ **Κατηγορία κινδύνου διεθνής:** Τρωτό VU / Ευρώπη: Κινδυνεύον EN

Summary: The Lesser White-fronted Goose is a regular but rare and local winter visitor in Greece. The species occurs in a few major wetlands of Macedonia and Thrace from late October to mid March. Historical data show that the species was formerly more common and with a larger distribution in Greece (Handrinos & Goutner 1990, Handrinos 1991, Handrinos & Akriotis 1997). Lesser White-fronted Geese wintering in Greece belong to the Fennoscandian population: in fact almost all the birds of this population winter here. In recent years, the population wintering in Greece numbers 45-50 ind. The species frequents inland and coastal wetlands, prefers natural and semi-natural open land and is usually in one flock, although individuals are often recorded in mixed flocks with White-fronted and Red-breasted Geese. It is mainly threatened by illegal hunting due to its resemblance with the White-fronted Goose, a game species. Although there are several policy-based conservation actions in place for the species or the sites, there is still crucial lack of implementation and enforcement.

Εξάπλωση, πληθυσμιακά στοιχεία και τάσεις: Η νανόχννα είναι τακτικός αλλά σπάνιος και τοπικός χειμερινός επισκέπτης στην Ελλάδα. Φτάνει στη χώρα μας περί τα τέλη Οκτωβρίου και μέχρι τα μέσα Μαρτίου διαχειμάζει σε λίγους μεγάλους υγρότοπους της κεντρικής και ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, ιδιαίτερα δε στο Δέλτα Έβρου και στη Λ. Κερκίνη και, δευτερευόντως, στη Λ. Ισμαρίδα, στις λιμνοθάλασσες της Θράκης και στο Δέλτα Νέστου. Παλαιότερα δεδομένα δείχνουν ότι το είδος ήταν πιο κοινό στην Ελλάδα και με ευρύτερη κατανομή από τη σημερινή (Handrinos & Goutner 1990, Handrinos 1991, Handrinos & Akriotis 1997). Οι νανόχννες που επισκέπτονται τη χώρα μας ανήκουν στο φιννοσκανδικό υποπληθυσμό, που φωλιάζει στην υπο-αρκτική ζώνη της βόρειας Σκανδιναβίας και της χερσονήσου Κόλα της Β.Δ. Ρωσίας. Στοιχεία από δακτυλιώσεις που γίνονται στη βόρεια Νορβηγία και από δορυφορική παρακολούθηση υποδεικνύουν ότι το σύνολο (ή σχεδόν) του πληθυσμού αυτού διαχειμάζει στην Ελλάδα (Lorentsen et al. 1998, Vangeliwe 2004, Aarvak & Oien 2006, Μακρυγιάννη και συν. 2008, ΕΚΔΠ βάση δεδομένων). Ο φιννοσκανδικός πληθυσμός έχει υποστεί δραματική μείωση κατά τη διάρκεια του 20ου αι. και το 2004 εκτιμήθηκε σε μόλις 20-30 ζευγ. (εκτός από τον άγνωστο αριθμό που φωλιάζει στη χερσόνησο Κόλα της Ρωσίας) (Tolvanen et al. 2004), αν και τα τελευταία χρόνια φαίνεται να έχει σταθεροποιηθεί. Αντίστοιχα είναι και τα στοιχεία για την Ελλάδα, όπου, μετά τη μείωση κατά τις δεκαετίες '80-'90, φαίνεται να καταγράφεται σήμερα μια σχετικά σταθερή παρουσία 45-50 ατόμων, με κάποιες αυξομειώσεις (Vangeliwe 2005, Μακρυγιάννη και συν. 2008, Αλιβιζάτος και συν. υπό προετοιμασία).

Ποσοστό του πληθυσμού του είδους που βρίσκεται στην Ελλάδα: Στην Ελλάδα διαχειμάζει το 100% (ή σχεδόν) του φιννοσκανδικού πληθυσμού, δηλ. περίπου 2,5% του ευρωπαϊκού (Wetlands International 2006) και περίπου 0,2% του παγκόσμιου πληθυσμού του είδους.

Οικολογία: Στην Ελλάδα το είδος απαντάται τόσο σε εσωτερικούς όσο και σε παράκτιους υγρότοπους. Τρέφεται σχεδόν αποκλειστικά σε φυσικές ή ημιφυσικές ανοικτές εκτάσεις (π.χ. ποολίβαδα, αλμυρόβαλτους, περιοδικά κατακλυζόμενες εκτάσεις) και πολύ σπάνια σε καλλιέργειες, είναι δε αρκετά πιστό στις θέσεις που προτιμά. Σε αντίθεση με άλλες χίνες, οι νανόχννες επισκέπτονται την Ελλάδα για σχετικά σταθερή χρονική περίοδο και μάλλον ανεξάρτητα από τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν σε βορειότερες περιοχές. Συνήθως σχηματίζουν ενιαίο κοπάδι, αλλά αρκετές φορές απαντούν και μεμονωμένα άτομα σε μίξη με κοπάδια από ασπρομέτωπες χίνες (*Anser albifrons*) και κοκκινόχννες.

Απειλές: Η σοβαρότερη απειλή για το είδος στην Ελλάδα είναι η λαθροθηρία, λόγω της μεγάλης ομοιότητας της νανόχννας με την ασπρομέτωπη χίνα, της οποίας το κυνήγι επιτρέπεται. Η απώλεια και υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων θεωρείται επίσης σημαντική αλλά δευτερεύουσα απειλή για την επιβίωση των ενηλίκων, αν και η σημασία της για τις ιστορικές μειώσεις του 20ού αι. δεν θα πρέπει να υποεκτιμάται (AEWA 2008). Τέλος, η ενόχληση που προξενεί το κυνήγι φαίνεται ότι παίζει σημαντικό ρόλο κατά μήκος της μεταναστευτικής του διαδρομής.

Μέτρα διατήρησης που υπάρχουν: Προστατευόμενο είδος, ολόκληρος ο διαχειμάζων στην Ελλάδα πληθυσμός απαντάται σε περιοχές του δικτύου ZEP/Natura 2000. Υπάρχει Εθνικό Σχέδιο Δράσης για το είδος (Καζαντζίδης & Ναζηρίδης 1999), που όμως δεν εφαρμόζεται. Έχουν γίνει και γίνονται προγράμματα για τη διατήρησή του, που περιλαμβάνουν παρακολούθηση του πληθυσμού και των απειλών, δράσεις ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης, κλπ.

Μέτρα διατήρησης που απαιτούνται: Εφαρμογή της νομοθεσίας και των ίδιων θεσμοθετημένων μέτρων διατήρησης στην πράξη, εντατική φύλαξη και εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για το είδος. Επέκταση ορισμένων Καταφυγίων Άγριας Ζωής και πιθανώς απαγόρευσεις/περιορισμοί του κυνηγιού της ασπρομέτωπης χίνας, σε συνδυασμό με αυστηρούς ελέγχους της λαθροθηρίας. Συνέχιση των δράσεων παρακολούθησης και ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης και μετά τη λήξη των προγραμμάτων. Εξειδικευμένη έρευνα σχετικά με τις τροφικές συνθήσεις και τη χρήση ενδιαιτημάτων.